

Identifikační údaje pacienta/tky

Jméno a příjmení:	
Rodné číslo:	
Trvalé bydliště:	
Zdravotní pojišťovna:	
Oddělení:	

Identifikační údaje zákonného zástupce, opatrovníka

Jméno a příjmení:	
Rodné číslo:	
Trvalé bydliště:	
Vztah k pacientovi:	

Vážená paní, Vážený pane,

protože se významným způsobem podílíte na diagnostickém a léčebném postupu, máte právo být před Vaším rozhodnutím o postupech podrobně informován/a. V případě nejasností Vám lékař neurologického oddělení v ústním rozhovoru zodpoví všechny Vaše dotazy.

Důvod (indikace) tohoto výkonu:

Ke stanovení správné a včasné diagnózy Vašeho onemocnění Vám navrhujeme provedení vyšetření mozkomíšního moku, jehož odběr se provádí provedením lumbální punkce.

Účel výkonu:

Mozkomíšní mok neboli likvor je tekutina uzavřená do mozkomíšních obalů, jež mozek a míchu obklopuje a zcela vyplňuje prostory uvnitř mozku i míchy. Jeho kompletní rozbor (cytologický, biochemický, bakteriologický a imunologický) je významnou a nepostradatelnou součástí diagnostiky řady neurologických onemocnění a nelze ji žádným vyšetřením (CT mozku, magnetická rezonance, EEG vyšetření apod.) nahradit. Je významným diagnostickým kritériem u mnoha akutních i chronických onemocnění nervového systému. Například se jedná o onemocnění zánětlivá, často včetně jejich původce, onemocnění autoimunitní, k nimž patří např. demyelinizační onemocnění typu roztroušené sklerózy, útlak nervových struktur při degenerativní onemocnění páteře, dále krvácení do prostor mozkomíšního moku při negativním CT nálezu atd.

Postup při provádění výkonu (povaha výkonu):

Odběr mozkomíšního moku provádíme tzv. lumbální punkcí (dále jen LP) za sterilních podmínek a po dezinfekci dolní poloviny zad. Poloha pacienta je vsedě či vleže na boku, následně zavádíme tenkou punkční jehlu skrz meziobratlové prostory, část míšních obalů (tvrdá plena mozková a pavučnice) do likvorových prostor v oblasti mimo míchu, minimálně pod druhým bederním obratlem. Odebíráme cca 7-10 ml moku. Po vytažení jehly se místo vpichu kryje sterilním čtvercem.

Alternativy výkonu:

Výkon je svou povahou jedinečný a neexistuje k němu adekvátní alternativa.

Možné komplikace a rizika:

I při zcela správném provedení celého výkonu může dojít ke komplikacím. Konkrétní riziko však závisí především na individuální vnímavosti pacienta a jeho celkovém zdravotním stavu. Tento výkon je bolestivostí srovnatelný s injekcí do svalu či odběrem krve. Relativně častou komplikací (i při dodržení výše uvedených podmínek) jsou tzv. **postpunkční bolesti hlavy**. Bolesti hlavy mohou začít ihned po výkonu a mohou přetrvávat u některých pacientů až po dobu několika dnů. Příčina vzniku bolestí se vysvětluje

sníženým tlakem v likvorových prostorech nervového systému v důsledku odběru. Těmto potížím lze předejít dodržením níže uvedených doporučení a léčebně ovlivnit běžnými analgetiky. Během LP může kontakt jehly se senzitivními kořeny nervů (vlákna vedoucí vjemy citlivosti a bolesti) vyvolat krátkodobý pocit elektrického výboje nebo mravenčení v dolní končetině event. záškub končetiny. Další komplikace LP jsou za dodržení správné indikace a techniky vzácné a ojedinělé. Jsou jimi bolesti v zádech, krátkodobá porucha vědomí (omdlení u labilních pacientů), nevolnost, pocit na zvracení, posuny mozku, zánětlivé komplikace jako je zánět mozkových blan, krvácení lokální, podkožní či spinální.

Režim pacienta před výkonem:

Před lumbální punkcí doporučujeme provedení vyšetření očního pozadí nebo CT či MR mozku k vyloučení zvýšení nitrolebního tlaku a jejích známek, v jejímž případě je výkon kontraindikován. Pro pacienta je výhodné se před vlastním vyšetřením vyprázdnit (alespoň vymočit). Ráno před vyšetřením je vhodné být nalačno, protože některé výsledky mohou být po jídle zkresleny. Jinak posnídat jen lehce.

Režim pacienta po provedení výkonu (důsledky zákroku):

Po výkonu jako prevenci postpunkčních obtíží doporučujeme po dobu 24 hodin klid na lůžku, chodit jen na toaletu. V prvních cca 30 minutách po výkonu v poloze na břiše, poté lze ležet i na zádech či bocích. Dále doporučujeme dostatek tekutin – min. 3 litry během následujících 24 hodin, vhodné jsou tekutiny s obsahem kofeinu (coca-cola, káva), dále minerální vody či ovocné čaje. V dalších 1-2 dnech je vhodný klidový režim, vyvarovat se dlouhého stání či sezení a raději polehávat.

V případě lumbální punkce s použitím atraumatické jehly jsou doporučení obdobná, v den výkonu je však možný transport pacienta vsedě do domácí péče. V den výkonu a následujících 1-2 dnech po výkonu je vhodný klidový režim (polehávat, nesportovat, neřítit,...).

Vysvětlující pohovor provedl dne:

(razítko a podpis lékaře)

- 1) Prohlašuji, že jsem byla řádně a srozumitelně lékařem informována (poučena) o důvodu, předpokládaném výsledku, způsobu provedení, následcích i možných komplikacích výkonu. Dále mi byly vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní následky, pokud výkon nepodstoupím (odmítnu). Obdržela jsem poučení o výkonu, které jsem si přečetla. Měla jsem možnost klást lékaři doplňující dotazy, a pokud tomu tak bylo, na veškeré mé dotazy jsem obdržela vysvětlení, kterému jsem porozuměla.
- 2) Bylo mi podáno vysvětlení, že v případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších výkonů k záchraně života a zdraví, budou tyto výkony provedeny.
- 3) Byla jsem seznámena s právem pacienta odmítnout navrhovaný postup anebo kdykoliv odvolat svůj souhlas s výkonem.
Přečetl/a jsem si celý obsah tohoto informovaného souhlasu před tímto výkonem.

S provedením výše uvedeného výkonu souhlasím a „*Informovaný souhlas*“ svobodně a bez jakéhokoliv nátlaku vlastnoručně podepisuji.

Datum:

.....
**Podpis pacientky
zákonného zástupce, opatrovníka**